

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperte.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 48

V Gorici, v sredo 17. junija 1925.

Leto VIII.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorcij

»GORIŠKE STRAŽE«
Tisk Zadrugaške tiskarne
v Gorici, Riva Piazzu-
ta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli štev. 5,
— (prej Scuole). —

Ne dražite!

Zgodilo se je takole: zadnje nede-
delje je bil v Vrtojbi ples. Med dru-
gimi ga je obiskal tudi neki fašistov-
ski miličnik iz Mirna. Med njim in
nekaterimi fanti je prišlo do spora in
je radi tega policijsko oblastvo v noči
od nedelje do ponedeljka zaprlo okrog
18 oseb, od katerih večina še danes
sedi v goriških zaporih.

Obsojamo ples in vse kar je z nji-
mi v zvezi. Dobro tudi vemo, da med
aretiranimi ni najbrže nikogar, ki bi
bil odločno našega političnega mišlje-
nja. Ravnotako se predobro zaveda-
mo, da bi bil že skrajni čas, da bi se
vrtojbenski fantje — njih pretežna
večina vsaj — spametovali in prene-
hali z zapravljivimi in poneumneval-
nimi plesi. Kljub vsemu temu mora-
mo danes ostro obsoditi nastop naših
političnih in policijskih oblastev. Nji-
hovo ravnanje nikakor ni opravičljivo.
Biti bi morala vsekakor bolj pre-
vidna in ne tirati v zapore celo kopi-
co ljudi, med njimi starejše poročene
može, na podlagi ovadbe nezrelega
slovenskega fašista.

Kaj se je pripetilo? Na ples v Vr-
tojbo je prišel, kakor že povedano,
mlad miličnik iz Mirna. Nekateri fan-
tje, ki so bili na plesu, so imeli v gum-
bnicah rdeče nageljne. Ti so domišlja-
vega fanta tako bodli v oči, da jih je
začel fantom trgati raz obleko in jih
metati na tla. Nekateri so izzivanje
mirno prenesli, a nekatere je končno
nabula potrpežljivost in so srboriteža
nekoliko obunkali. Navzoči orožniki,
ki so opazovali nedopustno postopa-
nje slovenskega razgrajača, so ločili
prepirajoče se fante in napravili mir
in red. Ker so poznali glavnega kriv-
ca niso orožniki nikogar aretirali.
Temu pa izzivalna strast ni dala mi-
ru. Šel je v Gorico klicat na pomoč
oblastvo in fašiste. Ti so bili takoj pri-
pravljani in okrog ene ure po polnoči
se je začel po Vrtojbi divji lov za
»zločinci«. Nekaj fantov so prijeli, ko
so ob koncu plesa sedeli pri običajni

večerji, nekaj drugih vaščanov so pa
aretirali na njihovih domovih. Zdra-
mili iz sladkega spanja in tirali s se-
boj v Gorico so tudi starejše može,
med njimi celo take, ki niso bili na
plesu. Vsa vas je bila seveda po kon-
cu in razburjenje je bilo zlasti med
ženskami nepopisno. Saj si lahko
predstavljate strah in preplašenost
žena in mater, ko so jim v pozni noči
udrli oboroženi ljudje v hiše ter jim
odgnali njihove može in sinove ne-
znano kam. Še večeraj, ko smo šli radi
ogabnega pisanja italijanskih listov
na lice mesta, da se o zadevi pouči-
mo, je bila vsa Vrtojba razburjena in
vznemirjena. Radi par klofut, katere
je dobil mlečnozob izzivalec, zapreti
celo vrsto mirnih ljudi, prestrašiti v
temni noči veliko vas in potem vslu-
žnega časopisja blatiti njeno prebival-
stvo kot prekucsko in državi nevar-
no, to vendar ne gre. Tako ravnanje
moramo brezpogojno obsojati. Kam
pa pridemo, če bodo oblastva na tak
način krila in ščitila drznosti človeka,
ki ni popolnoma nič opravičen, da bi
delal red in varoval zakon, katerega
niče ne ogrožajo?!

Ne smešmo se! Smo v času na-
geljnov. Vse naše ljudstvo jih ljubi in
oni so kras naših vasi. S koliko vest-
nostjo jih negujejo naša dekleta in
kako se z njimi radi postavijo naši
fantje. In če so tudi po večini rdeči,
vendar ni v njih nič politike. Nosimo
jih, ker nam dopadajo, ker ljubimo
duhtečo, svežo lepoto. Niti od daleč
nimamo namena delati z pageljni po-
litike. Bilo bi neresno in neplodno.
Radi tega pa nikakor ne moremo do-
pustiti, da bi se nedorasli pobje skušali
vdejstviti kot čuvarji »ogrožene dr-
žavne politike«. Za to niso niti opravi-
čeni niti sposobni. To naj vpošte-
vajo tudi merodajni krogi in naj ne
razburjajo našega ljudstva z nepo-
trebnimi »junaškimi« pohodi in areta-
cijami kot se je to zgodilo zadnje
nedelje v Vrtojbi.

Kaj se godi po svetu?

Že celih sedem let sem se trudijo
diplomati in državniiki, posebno an-
tanti, da bi svojim državam zasigu-
rali tiste meje, ki so jih potegnili na
tajnih dogovorih med posameznimi
državami. Da je nova karta Evrope in
sveta sploh slabša kot pred vojno, smo
že dostikrat in glasno poudarili. Vsak
dan se javljajo radi poveljnih mej,
ki ne odgovarjajo ne narodnostnim,
ne geografskim, ne gospodarskim po-
trebam, novi spori. Pač, eni zahtevi
pa ne ustrezajo; želji po večjem dobič-
ku. Zato imajo države take oblike,
kot so jih želeli industrijski in rudni-
ški koncerni. In še eno potrebo so u-
tešile; nacionalistični petelini so do-
segli kar so hoteli, čeprav niso zara-
di svojega vpitja o domovini prelili
niti kapljice krvi.

Kapitalistični svet posebno v An-
glijah in Franciji se pa neprestano tre-
se pred ponižano Nemčijo, ki je po
vojni postala

pravo strašilo

za Francoze in njih zaveznike. Delo-
ma je ta strah upravičen. Nemčija se
je hitro dvignila iz razvalin; njena
industrija in trgovina že skoraj pre-
sega predvojno stanje. Od Baltiških
obali do bregov Bodenskega jezera
živi ena silna volja v šestdesetmilijon-
skem ljudstvu, ki hoče napeti vse mi-
šice in močgane, da vstane iz poniža-

nja. »Duhovni prerod«, tako odmeva
preko nemških poljan, »nam je po-
treben, če hočemo oživeti dneve star-
e nemške slave«. In nemški narod je
šel, pokoren temu klicu, na delo in
vstvaril mogočne temelje za razvoj
nemške države.

Te nove, sveže Nemčije se boje
Francozi ob Renu in Poljaki radi Šle-
zije. Angležem pa ne gre v njihove
račune, ker se je Nemčija začela bli-
žati Rusom. Zbližanje teh dveh držav
bi pomenilo konec angleško-franco-
skega jerobstva nad evropskimi na-
rodni. In to straši zapadne velesile.

Kdo je kriv nemškega odpora.

Francozi so komaj čakali, da so
Nemci bili prisiljeni položiti orožje.
Nato je pa »tiger« Clemenceau nare-
koval Nemcu pogoje, o katerih je že
Wilson dejal, da bodo le zanetili v
nemški duši srd in odpor proti Fran-
cozom. Nemška deželja je morala pla-
čati, da je skoro prebrskala vse pre-
dale, koder bi se dalo še kaj dobiti.
Vlak za vlakom težko otovorjen z
reparacijskim blagom je drdral v
Francijo, Belgijo in v nasledstvene
države. Zaveznike čete so pa zase-
dle najbolj bogata rudarska okrožja
v Porurju, dokler Nemci ne plačajo
zadnjega vinarja. Brihntnim angle-
škim kupcem sicer ta francoska poli-

tika ni bila všeč, češ da se krava pri
gobcu molze; če daš kravi tudi neko-
liko klaje, boš že še iztisnil iz vimena
kaj mleka, če ne ti pa shira in ne boš
imel ne živine ne mleka. A Francozi
niso hoteli dopustiti, da bi se zrahlja-
le vezi. Zato ni čudá, da so Nemci
škrpali z zobmi od jeze; in ne le na-
cionalistične stranke, ampak tudi so-
cialistične so že site francoskih brzd.
Vse nemško časopisje vpije proti za-
veznikom, ki da hočejo Nemčijo po-
polnoma vničiti. Po celi državi so
razpletle svoje mreže tajne vojaške
organizacije, ki držijo ljudstvo v za-
vesti, da je treba misliti na odpor.

Krivca lovijo.

Po mirovnih dogovorih bi morale
zaveznike čete izprazniti kolinsko o-
zemlje (v okolici Kolina ob Renu) že v
januarju letošnjega leta, Porurje pa
16. avgusta. Prvi pogoj se ni izpolnil;
kaže, da se tudi drugi ne bo. Nemška
vlada dolži Francoze in Angleže, da
so požrli dano besedo; ti pa mečejo
očitke nazaj in trdijo, da niso Nemci
izpolnili vseh pogojev. Priznavajo si-
cer, da Nemčija točno odplačuje vse,
kar so ji bili naložili, a jo obdolžuje-
jo, da se tajno oborožuje in zato mo-
rajo zavezniki še naprej stati na stra-
ži ob Renu. Medzavezniška vojaška
komisija, ki ima nalogo paziti, da se
razoroževanje Nemčije vrši kot je
predpisano, je izjavila, da se to ni
zgodilo. Vladi v Berlinu so poslali za-
vezniki pismo, kjer zahtevajo, naj
Nemci vničijo 28 tovaren, ki so tako
prirejane, da začno v slučaju vojske
tako lahko izdelovati orožje in stre-
livo; dalje, naj se vrhovno vodstvo
armade preuredi; naj se policija ne
vežba po vojaško, naj razpuste Nem-
ci oddelek za zrakoplovstvo, za
vojno s plini in vojaške železniške
oddelke in naj ne bodo mladinska
društva v nikaki zvezi z vojaštvom.
Ko bodo Nemci te in še celo vrsto
drugih zahtev izpolnili, takrat se bodo
zavezniki umaknili.

Na te zahteve je ves nemški svet
zaoril na glas, da je to sramota za
nemški narod, če stavijo nanj take
zahteve, ki ga ponižujejo na stopnjo
podjarmljenih narodov. Umerjeni li-
sti pa pišejo, da je sicer zahtevke po
razorožitvi v načelu opravičen, a naj
velesile najprej očistijo svoj prag. Na-
števajo cele milione vojakov, ki obo-
roženi do zob oklepajo Nemčijo od
vseh strani. Če se torej zaveznikom
poljubi bodo lahko kar v Berlin vko-
rakali. Ta trditve je resnična. Ves
svet pa tudi ve, da niso Nemci tako
nedolžna daritvena jagnjeta kot se
hočejo kazati. Ni še dolgo od tega
kar je nek nemški profesor pozival
dijaštvo, naj gre v kemične delavnice,
če hoče rešiti domovino. S tem je že
od daleč namignil, kaka sredstva bo-
do imeli Nemci na razpolago v pri-
hodnji vojni; veliko vojakov jim ne
bo treba, svoje opravilo bodo imeli
strupeni plini.

Tako dolžijo nemški in nasprotni
imperialisti drug drugega, da se pri-
pravljajo na nov pokoli. Lovijo pa
obojni same sebe za rep, ker ni v no-
benem taboru resnične želje po ust-
varitvi miru na podlagi pravičnosti.

Strah in dobiček ustvarjata nove zveze.

* Junijsko zasedanje Zveze narodov
je končalo s tako zvanim »garancijski-
skim paktom«, ki so ga te dni polni
vsi predali svetovnega časopisja. Re-
kli smo že, da imajo nemški sosedje
slabo vest in se boje za svoje meje;
Angleži pa skušajo nemške oči odvr-
niti od Rusije in Nemčijo privezati
nase. Zato je prišlo na konferenci do
sporazuma med angleškim in franco-
skim zunanjim ministrom, da bodo
drug drugega podpirali, če bodo Nem-
ci napadli Francoze ob Renu. Na to
je pristala tudi Belgija. Francozi so
pa še naprej pritiskali na Angleže,
naj »garantirajo« tudi poliske in če-
ške meje na vzhodu. O tem pa nočejo
Angleži nič slišati. Njih listi pa pra-
vijo, da nimajo Angleži tam gori prič-
akovati nikakih dobičkov, če pa bo
Nemčija napadla Poljsko ali Češko,
prijatelje Francozov, sme francoska
vlada poslati svoje vojake k Renu, da
bodo drezali Nemca v hrbet.

Glede italijanskih mej na Brennerju
v Tirolah se Angleži tudi noče nič
brigati, zato pa se Mussolini kuja, da
bi podpisal garancijski pakt za ren-
sko mejo, češ, kaj bom podkladal ra-
mena tam, kjer nimam pričakovati
nič dobička. Tako izgleda ta vzajem-
na pogodba, ki pa še ni v veljavi in o
kateri pravijo zlasti francoski in njim
sorodni glasovi, da pomeni ogromno
pridobitev za ves svet.

Ko so skovali to pogodbo so raz-
glasili, naj Nemčija sprejme razoro-
žitvene zahteve, ki smo jih zgoraj
navedli, naj se podpiše na ta garan-
cijski pakt ter stopi v Zvezo narodov.
S tem bo dokazala, da hoče res
v miru živeti s svojimi sosedi.

Kdo se pa zadaj smeje?

Ruski vladni list »Izvestija« piše,
naj Nemci nikar ne podpišejo listin,
ki jih ponujajo poslaniiki velikega
sporazuma, in naj ne vstopijo v Zvezo
narodov. Če ne da bodo postali žoga
v rokah velesil. Ta glas je precej res-
ničen, čeprav seveda svetujejo boljši-
ševiki le, ker jim tako narekuje last-
na korist. Garancijski pakt govori
le, da Anglež zasigura zapadne meje,
vzhodne ga pa ne brigajo. Zviti kupci
na angleškem držijo v ognju dvoje že-
lez. Francoze skušajo prikleniti nase,
če nočejo vedno trepetati pred nem-
ško maščevalnostjo, obenem pa ho-
čejo tudi Nemce odtrgati od Rusije s
tem, da jih vabijo v Zvezo narodov
zagotavljajoč Nemčiji proste roke na
vzhodu. Oni se najbolj boje močne si-
le na kopnem, ki bi nastala z združit-
vijo Nemčije in Rusije. Ali se bo An-
gležu ta poteza posrečila, bo odvisno
od tega, kako bodo v Berlinu odvrnili
na zavezniške zahteve in ponudbe.

O kakem novem temelju za svetov-
ni mir pa ne more biti govora pri tem
»garancijskem paktu«. Treba je naj-
prej potegniti pravične meje po željah
in potrebah ljudstev in na po meri
kapitalističnih žepov, potem pa te
pravične meje »garantirati«. S tem bo-
do vzdani nepremakljivi temelji mi-
ru in pravičnega sožitja vseh ljudi,
ne pa s kopo mrtvih listin v arhivih
zveze narodov, ki jih je narekoval ali
nacionalistični paganski nagon ali pa
še bolj paganski kapitalizem velesil.

DNEVNE VESTI.

Sprejemni izpiti

za 1. razred goriških srednjih šol se
bodo vršili v sledečem redu:

1. julija: računska naloga,

2. julija: italijanski diktat in risa-
nje,

3. in 4. julija: USTMENI IZPITI

a) iz italijanščine (čitanje, pripove-
dovanje, analiza, slovnica);

b) iz splošne izobrazbe (rimski in
italijanska zgodovina, zemljepis-zla-
sti Italije, živalstvo, rastlinstvo in fi-
zika v glavnih obrisih);

c) iz matematike (4 glavne operacije s celimi in decimalnimi števili, ulomki, uporabni računi; geometriške oblike).

6. julija: (na vseh srednjih šolah razen komplementarne):

Tako zvana *prova integrativa*, ki obstoji v pismenem pripovedovanju že znanega kosa in v prosti nalogi.

Kdor pade v kakem predmetu, sme ponavljati izpit iz dotičnega predmeta v oktoberskem roku. Kandidatom priporočamo, naj se mnogo vadijo zlasti v ital. diktatu in v uporabnih računih, ker od pismenih izdelkov odvisi priprava k ustnim izpitom ter končni uspeh.

Ljudska šola v Julijski krajini.

Odlični poznavalec naših šolskih razmer nam piše:

Večja nesreča ni mogla zadeti Julijske Krajine, kakor je nova šolska postava. Ljudska šola v tej naši deželi je v prežalostnem stanju, ki bi ga ne smela trpeti nobena država na svetu. Lahko rečemo, da se otroci sedaj ne nauče niti 1/10 tega, kar so se prej naučili. Žalostno je to stanje zlasti v goriškem mestu. Skoraj vsi slovenski otroci imajo nezadostne rede že v prvem razredu ljudske šole. In kako ne? Učitelji ne znajo po večini niti besedice slovenski. Kako naj jih slovenski otroci razumejo? To je velika žalost za otroke in za starše. Šolska oblastva sama bi morala tu kaj ukreniti. Naj odprejo vzgojeslovne knjige Pestalozzija, Komenskega in vseh drugih slavni pedagogov, na bodo brali na vsaki strani zahteve, da se mora vršiti vsaj osnovni pouk v maternem jeziku. Kako naj si če ne otrok prisvoji prve pojme? Seveda v znamenju »asimilacije«, pa makar proti vsem zahtevam kulture in človečanstva...

Mrvico so nam le pustili z dodatnimi urami za slovenščino. A Bog je visoko in Rim daleko, zato si »mali oblastniki« sami delajo predpise. V tržiškem šolskem okraju n. pr. v Devinu in Doberdolu nimajo niti dodatnih ur za materni jezik. Marsikje drugod je isto, čeprav so se starši poslužili pravice, ki jim jo še daja postava. Dosti bi se dalo povedati, a človek bi napisal kaj, kar ne bi bilo vsem prav. Eno pa je, mislim, tudi »asimilatorjem« jasno, da si država ne bo vzgojila v odpadnikih zvestih državljanov.

„Mohorjeva družba“.

Poverjeniki in prijatelji Goriške Mohorjeve družbe so naprošeni, naj blagovolijo poslati uredništvu popravke k seznamu sejmov, ker je točnost v tem oziru v korist posameznim krajem.

Kraljevo odlikovanje.

Kakor smo že pisali je kralj ob svoji petindvajsetletnici odklonil zlato hrabrostno svetinjo. Udruženje odlikovancev z zlato svetinjo je pa svojo prošnjo ponovilo, češ da kralj

ravnotako zasluži, da krasi njegova prsa zlata svetinja, kakor jo je zaslužil neznani vojak, ki je dal življenje za domovino.

Italija slavi svoje vojvode.

V nedeljo so prihitele v Padovo neštete množice Italijanov, da vidijo, kako bodo Padovanci počastili dva poveljnika iz svetovne vojne Cadorna in Diaza. Obema maršalom so izročili dragocene maršalske palice in jima priredili na čast vse mogoče slovesnosti. Znano je, da je Cadorna po kobariškem porazu prišel celo pred vojno sodišče, a je potem dobil nazaj še več časti in odlikovanj kot jih je imel prej. Oba maršala sta kralju zelo priljubljena; snoparjem pa ne dosti.

Za povzdigo našega sadjarstva.

Pretečeno soboto 13. t. m. so šli v Videm k predsedniku kraljeve komisije za Furlansko provinco grofu Caporiaccu zastopniki goriškega odbora za povzdigo sadjarstva. Ti in ravnatelj furlanske zadruge za sadjarstvo so razložili predsedniku komisije svoje težnje in ga obvestili o sklepu goriškega odbora, naj se naprosi pokrajinska uprava, da prisloži z denarnimi sredstvi na pomoč za povzdigo sadjarstva na Goriškem. Predsednik se je za vse živo zanimal in obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči.

„Gospodarski list.“

Izšla je 6. številka tega vevlačnega gospodarskega glasila. Vsebinska sama hvali list, ki je potreben za naše gospodarje, kakor pravi uvodnik »umsko izobrazbo nam more dati šola, knjiga in dober časopis«. Zato naj ne bo kmečke hiše brez tega časopisa!

Belgijsko brezvladje.

Tudi socialistično - katoliški vladi ni bilo usojeno dolgo življenje. Nekateri ministri katoliške stranke niso hoteli sodelovati skupaj s socialisti in so zato odstopili. Nato je padla vlada katoliškega ministrskega predsednika Poulleta še predno je sploh začela dihati. Kralj sklicuje zdaj vse tri glavne stranke k pogajanju, da bi odnehale od strankarstva in se združile v delu.

Fašistovski kongres.

21. t. m. se bodo zbrali predstavniki vseh snopov na svoj kongres v Rimu. Računajo, da bo prišlo nad 2000 zastopnikov črnih sracij. Poleg drugih bo sejam predsedoval tudi De Bono.

Čudne reči.

Ravnatelj popolarskega glavnega glasila »Popola« dr. Donati je, kakor znano povzročil sodni proces proti fašistovskemu generalu De Bonu. Obravnava bo te dni zaključena. Zdaj pa poročajo listi, da je Donati odstopil od svojega mesta, vzel od oblasti pravilno potrjen potni list in se

odpeljal proti Franciji. Vsi časniki prinašajo kaj različne pripombe. Najbolj črni snoparski list »Roma fascista« (fašistovski Rim) pa pravi: »O špijonu Donatiju se ne ve nič natančnega. Toda mi mislimo, da ne bo šlo kar tako. Ta človek (misli na Donatija) je naprtil hrabremu junaku (misli na De Bona), ki je kriv le, da je bil na čelu črnih sracij, težke krivde. In če se danes, kar se bo tudi gotovo zgodilo, izkazalo, da so vse obtožbe neutemeljene ali mora ali ne iti gospod Donati na galero?« (najhujša kazen za zločinca. Op. ur.) Članek se zaključuje z vzklikom: »Počasi torej, predno pride do meje...«

Mi k temu nič ne pripominjamo. Pač pa se lahko bere v včerajšnjem tržiškem »Piccolu«, da so aretirali Donatija baš, ko je imel vlak na obmejni postaji Bardonecchia odpihati proti Franciji. Začasno so ga peljali v neko gostilno, okoli in okoli so pa straže.

Od vzvišenega do smešnega.

Obisk opozicionalnih voditeljev pri kralju kar ne pusti spat nekaterim. Znani generalni tajnik, ki deli svete na levo in desno, se je izbruhal v svojem listu, kjer pravi, da izrabljajo te avdijence nasprotniki fašizma v svoje namene. V članku jih poziva, naj nikar ne hlinijo svojega spoštovanja do kralja, ki je kralj fašistovskega ljudstva. Nato pa podučiti člankar kralja samega: »Veličanstvo, bodite manj pozorni do opozicionalcev; ti so Vaši nasprotniki, ker so naši nasprotniki.« Mladi voditelji fašizma, ki tako po očetovsko opominjajo celo preizkušene kralja samega, se menda ne zavedajo, da je od vzvišenega do smešnega le en korak.

Kitajske homatije.

Boji med domačini in tujimi četami so vedno srditejši. Dosedaj je imelo vse gibanje bolj socialen značaj, odpor proti izkoriščanju delavstva. Ker so pa bili in so izkoriščevalci le priseljenci, se je ves srd obrnil na tujce brez razločka. To iznablija tudi boljše precej spretno. V Kantonu so bili že tudi počestni boji. Kitajski vojaki so pribili na brzoglavne drogove, kakor pišejo angleški listi, več tujih uradnikov. Kaže, da bo morda Kitajska znamenje za nove svetovne zapletitjaje. Angleški in japonski kramarji so netili, a se bodo sami ob lastnem ognju opekli.

Izbacnjen.

Na predlog tajnika vseh tajnikov Farinaccija so zapodili iz fašistovske stranke poslanca Terruzzija, ker »je bil v stikih z nasprotniki fašizma«.

Prosvetna zveza.

»Naš čolnič« izide jutri. Raznovrstna vsebina, pomembne slike in mnogo brojni dopisi z dežele najboljše priporočajo list. Pomenki opisujejo v živahnem slogu domačo župnijo. Peljejo nas v spominu v župno cerkev, vsanjajo nas v nedeljsko razpolože-

nje v kmečki vasi, na lep način opisujejo obisk pri župniku in nam kažejo duhovnika na deželi v njegovem idealnem poklicu. Članek »Nove steze« in »Društvo in gostilne« sta zelo aktualna in dobro premišljena. V. Vodopivec je stvarno opisal Mladikin koncert. Posamezni oddelki obravnavajo važno snov iz delovanja dekliških krožkov: telovadnih odsekov. Zlasti številni so dopisi iz dežele. V njih se zrceli ogromno, tiho in vztrajno delo po naših družtvih. Mi smo Čolniča in naših društev v resnici veseli. Podpirajmo z besedo in zgledom te naše lepe ustanove, ki nam pričajo o živahnem delu naše mladine in njenih neumornih voditeljev.

Okrožni organizatorični tečaj se začne dne 29. junija V juliju tečajev ne bo vsled nujnega dela.

Mestne novice.

Dvojni jubilej.

V tem letu obhajamo še dvojni jubilej: 250 let, odkar se je naš Zveličar prikazal sv. Marjeti Alakok ter zahteval, naj se prvi petek po osmini sv. Reš. Telesa obhaja praznik na čast njegovemu Srcu. — Je pa tudi letos 25 let, odkar je papež Leon XIII. ves svet posvetil presv. Srcu. — Zato skušajo vsi verniki celega sveta letos kar najslovesneje obhajati praznik presv. Srca. Zato vabi odbor Ap. M. vse častilce presv. Srca k pobožnosti v cerkev sv. Ivana, katero bo vodil preč. g. Mihael Klančnik, misijonar iz družbe sv. Vincenca P. dne 18. 19. 20. in 21. junija (četrtek, petek, soboto in nedeljo) vsakikrat zjutraj ob 5.ih in zvečer ob 5.ih.

V soboto zvečer pa ne bo pobožnost, ob 5. uri, ampak samo za možke ob 8. uri. Pel bo najbrže tudi priznani moški pevski zbor. Sklep bo v nedeljo s skupnim sv. obhajilom in popoldne bo ob 5. uri slovesno posvečenje presv. Srca Jezusovemu.

Vdeležite se v obilnem številu, posebno moški v soboto zvečer, da bodo vse naše družine deležne sreče, zadovoljnosti in posebnega blagoslova presv. Srca, da se bodo tudi nad nami uresničile Njegove obljube.

TRŽNE CENE V GORICI

dne 17. junija 1925.

Česen 2—6 L kg; špargli 1.80—2.40 L; zelje 1—1.20 L; repa 1—1.40 L; čebula 70 vin. do 1.20 L; rdeča pesa 60 vin. do 1 L; fižol 2.30—2.50 L; kok 2.80—3 L; solata 80 vin. do 1 L; krompir 70—80 vin.; paradižniki 4 do 5 L; grah 90 vin. do 1.20 L; radič 1.20—1.40 L; špinača 80 vin. do 1 L; fižol v stročji 80 vin. do 1 L; vrzote 80 vin. do 1.20 L; cukete 1—1.40 L; črešnje 1.80—2.40 L; hruške 1.20—1.40 L; češplje suhe 5—6 L; ribez 2—2.40 L; maslo 14—16 L; mleko 1—1.20 L; med 10—12 L kg;

A. S.

Koncert „Mladike“.

V soboto zvečer in v nedeljo popoldne je izvajal pevski zbor »Mladike« svoj drugi vokalni koncert. Pisceh teh vrst je poslušal nedeljskega; obisk je bil dober, baje boljši kot v soboto. Marzinijeva dvorana je jako prikladna za koncerte in če bi razpolagala s pevskim odrom, bi bilo v velik prid pevcem in poslušavcem, dasi je oder — tudi tak kakor je, — iz akustičnega stališča boljši od onega v Trg. domu. Marsikdo je vzel stojišče menceč, da bo lepše slišal, pa dvorana je že tako zgrajena, da nudi sedečim tudi v tem pogledu več nego onim, ki stoje v ozadju. — Vspored koncerta je bil za Gorico popolnoma nov in izvajali bi ga lahko z mirno vestjo tudi v Ljubljani. Izvajale so se Gröbmingova, B. Ipavčeva, Kimovčeva, Kogojeva, Premrlova, Ravnikova, Vodopivčeva, Hatzejeve in Adamičeve skladbe. Bilo bi škoda vsakega brezplodnega, puhlega in mogoče škodljivega hvalisanja. Veseli pa

smo od srca, da imamo v Gorici pevski zbor, ki si je nadel potrebno in plemenito, a težko nalogo, ki obstoja očitno v tem, da seznanja občinstvo zlasti z novejšimi pojavi v slov. glasb. literaturi. Težka je ta naloga; treba bo orati ledino, ki je ravno v Gorici zelo trda. Zbor je pokazal topot mnogo mnogo poguma, vstrajnosti, volje in zmožnosti ter vzbudil v nas prepričanje, da imamo v njem pevsko skupino, ki se otresa onega običajnega in plitkega diletantizma, ki je mnogokrat tipičen znak nele podeželskih, ampak žalibog tudi nekaterih mestnih zborov. Kdor pozna dobro Kogojev »Trenotek«, Ravnikovo »Ženico« ter Gröbmingovo »Belokranjsko«, ta ve, da so to precej trdi orehi. Marsikateri pevovodja je igral te skladbe na klavirju z velikim veseljem, a pred pevski zbor se le ni upal z njimi. »Mladikin« zbor jih je izvajal s povsem dostojno intimiteto in iskrenostjo; želeli bi si pa pri »Belokranjski« prozornejši prehod v as-dur. Tenorist naj pazi v prihodnje, da bodeta ostala njihovo navdušenje in ambicioznost v okviru pra-

vih mej. Če je delikatna pesem (n. pr. »Trenotek«), mora biti delikatno tudi prednašanje in v takih slučajih je treba sila velike opreznosti, sicer se zgodi dokaj lahko, da nastane iz estetičnega manj estično, včasih tudi ogabno. Adamičevih »Šest pesmi« ne stavi na zbor takih zahtev, kot gorjenje tri. Izvajane so bile dokaj solidno. Malce živahnejši tempo bi bil »Barčici« mestoma v korist. Pri pesmih, kjer pojem po več kitic (Rožmarin), moramo paziti na cezuro, ki zavise v dobri meri tudi od smisla v stavku. — V Premrlovi toplo občuteni in jako lepo zamišljeni skladbi »Zakaj« smo pogrešali številnejših basov, v ostalem jo je pa izvajal zbor jako lepo in ko je izzvenel zadnji akord, si je dalo občinstvo duška v navdušenem aplavzu. Kimovčeva »Tam za turškim gričem« ter Vodopivčeva »Noč na Adriji« je moral zbor ponavljati; vplivali sta na občinstvo kot balzam in jako praktično je bilo, da sta bili postavljeni na konec. Tudi pri teh dveh bi bili na mestu številnejši basi, pravzaprav bi moral biti številnejši cel zbor. »Noč

na Adriji« zahteva poleg tega ustaljenih glasov, velike umerjenosti in plastičnega izvajanja. — Tenorist J. Bratuž je zapel dve Hatzejevi, eno Ravnikovo in eno B. Ipavčevo pesem. Bil je pa to drugi Bratuž in ne prav tak kot smo ga bili navajeni. Pozna se mu dober vpliv šole, ki ga bo usposobila tudi za daljše in napornejše uloge. Izgovarjava je bila mestoma prepatetična; tudi tu je treba velike pazljivosti, če hočemo ostati v mejah estetike. Na klavirju je dobro spremljala gđc. Zala Vukova. Na mestu bi bilo, če bi razpolagala dvorana z boljšim klavirjem. — Prireditelj koncerta so dokazali, da imajo resno željo in voljo, ki vodi proti viški pevske umetnosti in prav ta okoliščina narekuje nekaj pripomb, ki bi naj jih vzeli prireditelji blagohotno na znanje. Pevovodja se očitno ne zaveda vedno, koga ima pred seboj in tako je naložil pri tem koncertu pevcem preveliko breme. Zbor je jako mlad. Na svojem mestu so edino alti. Soprani so še nerazviti, a opaziti je bilo od zadnjega koncerta sem velik napredek. V veliko korist

GOSPODARSTVO.

Trg svilodov v Gorici.

V ponedeljek dne 15. t. m. je bil otvorjen v Gorici trg svilodov (mešičkov, galeta). Prvi tržni dan je bilo na trgu zelo malo blaga in samo en kupec. Na trg prinešeno blago je bilo precej slabo, in sicer je kazalo sledeče nedostatke:

1. *Barva:* Skoraj vse prinešeno blago je bilo dobljeno iz domačega semena, ne kupljenega. Ker nima navaden kmetovalec najrazličnejših pripomočkov za križanje gotovih sviloprejk, se izvrši križanje brez vsakega reda in zato niso bili mešički enotne barve, pač pa zelo različni: bilo so od živo-rumene barve do blede-rumene. Različno barvano blago pa se nikdar ne plačuje po najvišjih cenah.

2. *Blago je bilo slabo očiščeno.* Kot so nekateri obrali mešičke iz vejic, tako so jih prinesli na trg. Mešički niso bili očiščeni nitk, s katerimi je mešiček pritrjen na vejice.

3. *Blago je bilo slabo sortirano.* Med prinešenim blagom je bilo zelo mnogo dvojčkov, mnogo pretisnjenih mešičkov, nekateri mešički niso bili še dovolj zreli, popolnoma dogotovljeni, drugi pa so bili umazani, pregrizeni in v nekaterih mešičkih je bila buba mrtva. Vsi taki mešički znižajo ceno več kot bi odgovarjalo odstotku takih mešičkov.

Ako hočejo kmetovalci doseči za svilode visoko ceno, morajo blago sortirati, to je: naj ga ločijo v dobro in slabo. Med slabo blago spadajo zgoraj imenovani dvojčki, ki so zelo debeli; sem spadajo nedogotovljeni, še ne zreli mešički, katere spoznamo po zelenkasti barvi koncev; sem spadajo potem oni, mešički, kjer je buba mrtva ali bolna, kar se spozna potem, da sta eden ali oba konca črna. Med slabejše blago spadajo tudi preluknjani mešički, mešički nepravilnih oblik in umazani. To slabejše blago pa tudi predstavlja gotovo vrednost in zato se jih tudi proda, seveda po mnogo nižji ceni.

Cena: Ako bi morala galeta odgovarjati ceni murvinega listja, bi moral stati kg galete najmanj 60 lir, ker so bili dnevi, ko je stalo murvino listje 300 L za 100 kg in en dan je doseglo celo 520 L. To so cene, ki niso niti od daleč upravičene, a so razumljive.

Cena murvinega listja pri nas pa nima nobenega vpliva na ceno mešičkov, temveč le trg mešičkov, ki pa je zelo velik. Velika večina italijanske svile gre v inozemstvo, na svetovni trg, kjer se prodaja kitajska, japonska, maloazijska, francoska in španska svila, itd. Na svetovnem trgu se cene izenačijo in dober ali slab pridelek v eni državi, posebno majhni državi, ne igra posebne vloge. Sicer je italijanska svila zna-

na kot zelo dobra, zato pa imajo tudi v Italiji mešički višjo ceno — v zlati valuti — kot v ostalih državah, seveda ne za mnogo.

V ponedeljek zjutraj je edini trgovec z mešički na trgu v Gorici ponudil za blago z zgoraj omenjenimi pomanjklivostmi L 20.— za kg, pozneje je ceno zvišal na 23.— in 24.— L, cene, ki so ostale tudi v torek. Izgleda pa, da bo cena v bodočih dneh porasla in podpisanemu je izjavil neki tržni izvedenec, ki bo sam kupoval svilode, a samo od onih, katerim je sam izročil seme, da bo cena najbrže dosegla 30.— L in mogoče tudi več.

Cena 30.— L za kg dobrega blaga bi tudi odgovarjala tržnim prilikam na italijanskih tržiščih, kjer so bile v soboto, dne 13. t. m. sledeče cene:

Cologna Veneta: prinešeno 29030 kg po ceni 25.50 do 32.50 L; *Mantova:* prinešeno 20000 kg po ceni 24.— do 30.— L; *Modena:* prinešeno 220

kg po ceni 26.20 L; *Verona:* prinešeno 9400 kg po ceni 28.50 L.

Dne 15. t. m. pa so bile sledeče cene: *Cologna Veneta* 27.—33.53 L kg, *Lonigo* 26.—26.50 L kg, *Mantova* 25.—31 L kg, *Modena* 28 L kg, *Verona* 28.90 L kg.

V Gorici so dne 17. t. m. cene poskočile in so plačevali za kg 30 do 32 lir. Samo mala količina je šla za 28 lir. Donešenega blaga ni bilo veliko. Pomanjkanje murvinega listja je še vedno občutno. Na trg so pripeljali murvino listje iz Reke. Cena 450 lir kvintal.

Naš goriški trg ni organiziran, kot je o tem pisala junijeva številka »Gospodarskega lista«. Tu bi bila gotovo na mestu večja valilnica za seme in sušilnica mešičkov, ki bi morala oddajati žive črvičke in kupovati mešičke. Vsega tega nimamo, a bi morali imeti in v tem oziru se moramo učiti od Furlanov, ki imajo posebno v stari Furlaniji zelo mnogo zadrug, ki oddajajo seme in kupujejo galeta. Učimo se in zganimo se!

Inž. Rustja.

Kaj je novega na deželi?

Podgora.

V nedeljo dne 21. t. m. se bo ob sedmi uri zvečer vršila v Bregantovi dvorani prireditve v prid Zelenemu križu. Igrali bodo »Krivoprisežnika« člani podgorskega prosvetnega društva, ki bodo to pot prvič nastopili pred širšim občinstvom. Zdravnik dr. Jakoncič bo imel kratko predavanje o pomenu in koristi človekoljubne ustanove Zelenega križa. Naj prihite k prireditvi vsi, ki hočejo videti nekaj lepega, a obenem pomagati plemeniti ustanovi.

Sv. Križ pri Ajdovščini.

V nedeljo 14. t. m. smo imeli pri nas občinske volitve. Vdeležba je bila prav častna. Tri petine vseh volilcev je prišlo na volišče. Na celi črti je zmagala lista Kmetstvo - delavske zveze z bivšim županom g. Črnigojem na čelu.

Na dan sv. Rešnjega Telesa nas je obiskal goriški g. podprefekt, markis De Sani. Njegov obisk nas je zelo razveselil. Vdeležil se je sv. maše in procesije. Po procesiji je povabil k sebi nekatere odličnejše moške ter se je z njimi zelo prijazno razgovarjal. Sporazumel se je z njimi tudi glede občinskih volitev. Pri odhodu iz našega starodavnega mesta se mu je g. občinski komisar zahvalil za obisk in ga je navzoče občinstvo prisrčno pozdravljalo.

Cerkno.

Zadnje nedeljo 14. t. m. smo imeli pri nas občinske volitve. Kakor je bilo pričakovati, je zmagala na celi črti enotna slovenska lista. Vdeležba je bila povoljna. Čast vrlim volilcem!

Kanal.

V soboto 13. t. m. se je poročila prednica dekleške M. D. v Kanalu, Marija Makarovič z Ignacom Valentinčičem iz Morskega. Vrlemu paru želimo obilo sreče in blagoslova! — V soboto in nedeljo, dne 6. in 7. t. m. je priredila kanalska M. D. pod vodstvom poslavljajoče se prednice zelo lepo vzpelo prireditve, ki bi jo smeli imenovati po podani vsebini: »Junško dekle«. Ta prireditev je zopet pokazala, kako krepko in živahno deluje kanalska M. D. tudi na prosvetnem polju. Da se je življenje v družbi tako lepo razmahnilo, je v veliki meri zasluga požrtvovalnega dela in truda zavedne bivše prednice, ki smo jo na odru že večkrat občudovali poleg drugih tovaršic v resnem stremjenju, pokazati lepoto naše besede, ljubkost našega domačega življenja in naše domače poezije kakor tudi zajemljivost lepih nabožnih motivov. Naj bi Kanalke vztrajale in napredovale na tej lepi poti. Pri tej zadnji prireditvi nam je posebno ugajal tudi lep nov oder, katerega je poslikal g. Vincenc Lapajne iz Ponikev. Za njegovo delo zasluži g. Lapajne, ki je samouk, naše popolno priznanje.

Volče.

(Volitve.)

Tudi pri nas bomo tako srečni, če bo kaj pameti, da se odkrižamo komisarjskega bremena. Imeli bomo v nedeljo občinske volitve. Priprave so v polnem teku. Na žalost se je na novo vnelo nasprotstvo radi gospodarskih interesov med Volčani in okoličani. Glavno sporno jabolko je novi

volčanski vodovod. Okoličani so si svoje tri vodovode v svoji pridnosti sami popravili, imajo svoj prav, Volčani so pa tudi potrebni boljšega vodovoda, imajo tudi svoj prav, dasi so po lastni krivdi marsikaj zamudili. Prav, da vsak varuje svoje koristi, a socialna pravičnost vse prav poravnava; tega čuta ni v zadostni meri. Vsi spori in očitki starih grehov so nepotrebni, so že dovolj škodovali občini, zato naj nehajo. Okoličani imajo vsaj dobro lastnost, da skupaj drže, Volčani pa se za vsako malenkost med seboj kavsaajo in ravsaajo, da ni nobeni reči podobno. Trezen človek bi vam zaklical: Varujte svojo in čast občine! Zato proč s sovraštvom, z osebnostmi in očitki starih grehov. Združite se pametni ter volite moške dela in poštenja, ki bodo delali v resnični blagor občine. Imejte požrtvovalno ljubezen do domače občine in tako do samih sebe, drugače postanete po lastni krivdi podlaga tujčevi peti in hlapci. Čemu preziranjje? Vsakemu, kar mu gre: starim in mladim, okoličanom in Volčanom. Več socialne pravičnosti, več strpljivosti! Več duha bratstva in vzajemnosti. Ne hlapci, temveč vsi enakovredni gospodarji!

Opazovalec.

ki želi srečne čase občini.

Novaki.

Cerkljanska okolica je res nesrečna. V letošnjem letu smo že večkrat čitali o nezgodah, ki so se pripetile v naši okolici. Velika nesreča se je pripetila 8. t. m. tudi pri nas v Novakih. Lesnemu trgovcu g. Gašperju Flanderju iz Novakov sta se ponesrečila oziroma ubila konja, ki sta se prevrnila z obloženim vozom v majhen prepad ob cesti, ki gre iz Novakov v Cerkno. K sreči se vozniku, ki je hotel preprečiti nesrečo, ni zgodilo nič hudega. Vzroka nesreče ni pripisovati brezbriznosti voznika, je pač to slučaj usode. Nezgoda bi se pa lahko omejila, če bi bila na dotičnem mestu cesta bolj obvarovana z obcestnimi kamni ali pa s kakšno ograjo.

Eden izmed Novačanov.

Dobrovo.

Na Dobrovem se je dne 11. t. m. vršila mala otroška veselica pod vodstvom gdč. Slavice Suvove. Bila je sicer priprosta, a mi smo z veseljem gledali na te resne obraze mladih igralcev ter poslušali njih nedolžno doneče glasove. Mladi in pogumni delavki pa izrekamo svojo pohvalo.

Udeleženc.

Iz Hruševlja.

Dne 10. maja je bil pri nas lep pogreb. Pokopali smo g. Urbančiča Jožefa, ki je bil star 63 let. Bil je velik ljubitelj glasbe in petja. Zato mu je izpolnil cerkveni zbor iz šlovrenske fare njegovo željo in mu je zapel na grobu pod vodstvom pevovodje in organista g. Mirkota Kodrmaca iz Neblega v Brdih. Naj počiva v miru. Ostalim pa naše sožalje.

zboru bi bilo če bi nekateri tenoristi uvideli, da ne spadajo v zbor in storili temu primerne korake. Basi so za zbor prešibki in tu ne pomagaj noben izgovor. Ali naj se temu odpomore, ali pa naj računata pevovodja in zbor že v naprej na nepopoln uspeh in na posledice. Torej ali eno, ali drugo. Izgovorjava je bila v celoti prav dobra in jasna, bilo je prav prijetno poslušati. Z vsemi štirimi se pa moramo braniti preodrtega e, ki je v slovensčini jako grd; pravtako naj pevovodja pazi, da ne zaide zlasti med ženske prevelika simpatija do portamento - kroženja, ki bi utegnilo priti mestoma v konflikt z estetiko. Dr. A. Breznikova pravila glede izgovorjave trdega l se bodo obnesla v govorici, v deklamaciji, tudi deloma v petju, a povsod in vedno ne, vsaj brez škode na račun blagoglasja slov. jezika ne. Težavice so se pokazale tudi pri tem koncertu. V 10. taktu Adamičeve »Neizkušena« so peli basi h mesto cis. Bilo bi to vredno velike graje, če bi se zgodilo namenoma. Omenil sem že dobro izvajanje Adamičevih »Šest pesmi«, pa dobili

smo vtis, da so bile vendar prehitro naštudirane. Kakor dobri, tako bi morali obiskovati redno pevske vaje tudi boljši pevci. Umetnost ne trpi skokov in vsaka pesem zahteva tudi od največjega umetnika gotovega časa, ki je pa daljši nego nekateri mislijo. Transpozicija kompozicij se ne posreči vedno; če je namreč pisana skladba namenoma v h - durju, je popolnoma napačno, če jo transponiramo v d - dur. Način intonacije ni primeren pevskeemu zboru in jako čuden vtis je napravilo na poslušavca ono momljanje, ki se ga je slišalo ob intonaciji nekaterih pesmi. Pevskemu zboru mora zadoštovati akord. Dinamika igra dokaj važno vlogo zlasti pri zborovem petju in tu opozarjam na dvoje: čim tišje pojemo, tem intenzivnejše moramo izgovarjati in v gotovih ppp - mestih mora preiti naše izgovarjanje v razločno polglasno šepetanje. Ko pojemo daljša decrescendo - mesta, zastajamo avtomatično tudi v tempu in obratno. Pevovodja mora vedeti za vse take pojave, ki izvirajo iz ustroja človeške narave in mora zbor na to opozoriti, kjer

je potrebno. Konečno bi bilo priporočati, da bi delal zbor malo bolj umerjeno; delo naj bi bilo razdeljeno bolj enakomerno, ker ona hlastnost in mrzlična naglost škodi v mnogih ozirih. Dirigiranje samo, oziroma dirigentove geste bi pa morale biti kolikortoliko v skladu s številom pevskega zbora; če derigiram dvajsetim pevcem, ne bom delal tako strašno širokih gest, kot bi jih moral delati, če bi dirigiral dvesto pevcem in orkestru. Vsebinska pesmi je bila preveč enolična. Pomniti je treba, da se človek naje s sladkarijami še najprej.

Še dve zadevici: Pravilo glede razsvetljave pri koncertih pravi: dvorana naj bo med izvajanjem prijetno razsvetljena. Tega se tudi drže po vseh večjih in manjših mestih, ne vem čemu bi morala biti Gorica izjema. Zunanji nastop »Mladikinega« zbora je dober. To je sicer malenkost, a doprinese tudi po svojih močeh ali k časti, ali pa k »špotu« celotnega nastopa. Ugotovili smo tudi to, (ki sicer ne spada več v glasb. kritiko) da so bile gospodične pevke dostojno oblečene; lahko bi bil zadovoljen tudi

zagrizen zagovornik dolgih in jako dolgih ter zaprtih oblek.

Dodatek: Ko premišljujem o »Mladikinem« zboru in o njegovi bližnji okolici, mi prihaja pred oči ona lepa mucka, ki je zašla v družino, ki je bila bogata razbrzdanih otrok. Vsak otrok jo je hotel imeti v svojem naročju, ji oviti svoj traček krog vratu in jo božkati in mrcvariti po svoje. Mačica pa ni mogla ustrezati na vse strani, kajti želja teh otročičev so bile jako težko izvedljive. — *Konec k dodatku:* Vsak Slovenec, ki pozna svoj narod in njegove razmere, ve, da je petje za nas zelo važno iz mnogih vidikov. Vsak pošten Slovenec — zlasti če je glasbenik ali pevec — bi moral biti vesel, da imamo v Gorici kar dva pevska zbora, na katera lahko zidamo. Omalovaževanje enega ali drugega zbora bi bilo torej jako smešno in bi pričalo o jako nelepah lastnostih. Glasbena umetnost ni liberalna, ne klerikalna, niti komunistična; to vedo vse ljubljanske ženiče. Kdor pa podcenjuje pevsko umetnost na sploh, ta ne zasluži odgovora.

Col nad Vipavo.

Poročil se je dne 8. t. m. g. Josip Pregelj, trgovec v Orešju z g.čno Tončko Srebot iz Trševja pri Podkrajju. Novemu paru želimo obilo sreče. — Dekliški krožek tukajšnjega prosvetnega društva priredi v nedeljo, dne 21. t. m. ob 4. uri pop. svojo prvo javno veselico. Med drugim se bode igrala štiridejanka »Fabiola in Neža«. Prijatelji poštene zabave obiščite nas ta dan. Igra se bo ponovila. Dan bo pravočasno objavljen.

Valuta.

Dne 16. junija si dobil:

za 100 franc. frankov	124.— do 124.75 Lir
za 100 belg. frankov	122.— do 123.50 Lir
za 100 švic. frankov	501.— do 505.— Lir
za 100 češ.-slov. kron	76.50 do 77.50 Lir
za 100 dinarjev	45.10 do 45.60 Lir
za 1 šterling	126.— do 126.40 Lir
za 1 dolar	25.95 do 26.15 Lir
za 1 zlato marko	6.10 do 6.20 Lir
za 100 avst. kron	0.0365 do 0.0375 Lir

Beneške obligacije.

Dne 16. junija: Srednji kurs L. 76.05, v Trstu 75.90; v Milanu 76.—, v Rimu 76.30 L.

Redni občni zbor

Kmečke posojilnice pri Sv. Luciji r. z. z n. z. bo v nedeljo dne 28. junija 1925 ob 3. uri popoldne v uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računa za l. 1924. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti.

Ako bi bil občni zbor ob določeni uri nesklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov. (§ 33 zadr. pravil).

Načelstvo.

Kmečka posojilnica v ŠEMPOLAJU

vabi svoje člane na

redni občni zbor

ki se bo vršil dne 28. junija t. l. ob 11. uri dopoldne.

Dnevni red:

- 1) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 2) Čitanje revizijskega poročila.
- 3) Odobritev rač. zaključka za l. 1924.
- 4) Volitev načelstva in nadzorstva.
- 5) Slučajnosti.

Odbor.

NA PRODAJ je hiša z vodno močjo ter nekaj zemljišča, pripravna za mlin, žago, kovačnico ali napravo za žganjekuho na veliko. Kje, pove uprava!

V ČRNIČAH JE NA PRODAJ celokupno posestvo s hišo vred. Hiša leži ob državni cesti sredi vasi. Proda se skupno ali posamezno. Cena se izve pri lastniku Josipu Volčiču. Črniče 26.

DVA MIZARSKA POMOČNIKA za stalno delo sprejemem takoj. Anton Černetič, miz. mojster, Knežak na Krasu.

NEKA OSEBA JE ZGUBILA v nedeljo, dne 14. t. m. zlato zapestnico od Travnika do trga sv. Antona. Pošten najditelj je naprošen, da jo odda pri upravi proti dobri nagradi.

Širite „Goriško Stražo“!

Vozni red avtokorijere

Trst — Dutovlje — Vipava — Ajdovščina in Idrija veljaven od 1. junija 1925.

Ura		POSTAJE	Ure	
zjutraj	pop.		zjutraj	pop.
	*)			
6.—	4.—	Trst	9.—	7.40
6.30	4.40	Opčina	9.25	7.15
6.45	4.55	Sežana	8.10	7.—
6.50	5.10	Šmarje	8.—	6.55
7.—	5.15	Križ	7.55	6.50
7.10	5.25	Tomaj	7.50	6.40
7.20	5.40	Dutovlje	7.35	6.35
7.25	5.50	Skopo	7.25	6.25
7.30	6.—	Kopriva	7.20	6.20
7.40	6.15	Štanjel	7.10	6.05
7.50	6.30	Čehovini	6.40	5.50
8.—	6.40	Manče	6.20	5.30
8.20	7.—	Vipava	6.—	5.10
8.40		Ajdovščina		4.45
9.20		Col		4.20
9.45		Črni vrh		3.45
10.—		Godovič		3.30
10.30		Idrija		3.—

*) Ob nedeljah in praznikih ne vozi.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnic in rezerve: **CENTRALA** Rezerva SHS Din. **LJUBLJANA** 10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Razpis službe.

Do vštrevši 10/7 t. l. so razpisane službe tajnika, pisarniškega uradnika (applicato) in čuvaja - odhodnika.

Letna plača brez odbitkov znaša za tajnika 8200:— L., za pisarniškega uradnika 4800:— L. in za čuvaja-odhodnika L. 4000:—, poleg doklad z aktivno službo po 600:— L., 300:— L. oziroma 250:— L. in pravico do stanovanja v občinskem domu.

Prosilci morajo predložiti sledeče listine in sicer vse pravilno kolektivane in legalizirane:

1. Potrdilo o italijanskem državljanstvu.

2. Starost ne manj kot 21 let in ne več kot 40 let, izvzemši slučajev predvidenih v členu 95. pravil. obč. dež. zakona.

3. Zdravniško spričevalo.

4. Spričevalo o lepem vedenju.

5. Potrdilo, da ni bil prosilec kaznovan iz naslovov navedenih v členu 25 obč. dež. zak. 4/2 1915. št. 148.

6. Tajniški patent za tajnika.

7. Dovršena nižja srednja šola ali triletno zadovoljivo službovanje pri kakih javni upravi za pisarniškega uradnika.

8. Dovršena ljudska šola za obhodnika-čuvaja.

Listine pod št. 3. 4. in 5. ne smejo biti stare več kot 3 mesece.

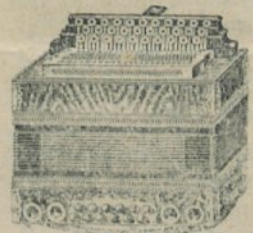
Kdor bo imenovan, se bo moral podvreči vseh pogojem organičnega pravilnika, ki je v odobritvi in nastopiti službo tekom enega meseca po imenovanju, sicer službo zgubi.

Županstvo — KANAL OB SOČI, dne 10. junija 1925.

Župan: Začasni tajnik:

Karol Angeli m. p. Franc Lenkič m. p.

MLAD TRGOVSKI POMOČNIK išče službe bodisi v mestu ali na deželi. Naslov pove uprava lista.

Ročne harmonike, slov.-nem. glasba, prvovrstni izdelek, prodaja in jih izdeluje **Janez Filipič**, Idrija št. 128.

Delak in Gomišček

zaloga pohištva z lastno delavnico

Solkan pri Gorici

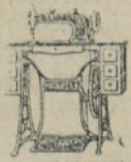
se priporočata za dobavo pohištva po najnižjih cenah. Izdelek zajamčen.

SPRETNE TESARJE 6-10 mož,

išče za nekaj mesecev proti dobremu plačilu *Hans Ronacher, Kleinkirchheim, Koroško Kärnten*,

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Gene zmerne!

„Mundlos“ šivalni stroji „Göricke“ dvokolesa, motorini „Fian“ belgijske puške se vdobe le pri **Josipu Kerševaniju-Gorica**

Piazza Cavour št. 9
Mehanična delavnica, Piazza Cavour šte. 5.